

Cena 50 gr

Wydanie A

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok XIV

Łódź, niedziela 13 i poniedziałek 14 lipca 1958 roku

Nr 165 (3620)

W woj. krakowskim i kieleckim żniwa rozpocząją

KRAKÓW (PAP). — Na łąkach, położonych nad Wisłą, w pow. Dąbrowa Tarnowska przystąpiono do żniwnych...

Łódź i Piotrków otrzymają gaz przypuszczalnie jeszcze w tym roku

KATOWICE (PAP). — Przewodzona od kilku lat budowa wielkiego gazociągu przesyłowego Śląsk — Warszawa...

Przygotowania do defilady. Wczoraj w godzinach popołudniowych na ul. Piotrkowskiej odbył się próbny przejazd...

Wywiad „Dziennika“ z gen. dyw. Czesławem Waryszakiem dowódcą Okręgu Wojskowego Śląsk

Niewzłocznie po zakończeniu konferencji prasowej w Dowództwie Centralnej Defilady...

Wstępnie naszej rozmowy pozwolił pan generał, że złoży mi gratulacje z powodu awansu...

Komunikat radziecko-czechosłowacki o pobycie A. Novotnego w ZSRR

MOSKWA (PAP). — Podpisany w sobotę komunikat o pobycie w Związku Radzieckim A. Novotnego...

Proces tureckiego kupca Isaaka Saltiego — odroczone

WARSZAWA (PAP). — 12 bm. przed Sądem Wojewódzkim dla m. st. Warszawy rozpoczął się proces przemysłowo-dewizowy...

Napięta sytuacja na Odrze W woj. wrocławskim alarm powodziowy odwołany

ZIELONA GÓRA (PAP). — Falą kulminacyjną na Odrze w dalszym ciągu utrzymuje się w Głogowie...

Wrocław (PAP). — We Wrocławiu sytuacja na Odrze nie budzi już żadnych obaw...

Te serdeczne stosunki jakie nawiązał nasz żołnierz i oficerowie ze społeczeństwem...

Uff, ale gorąco...

Trzynasty wybuch nuklearny na atolu Eniwetok

NOVY JORK (PAP). — Amerykańska Komisja do spraw Energii Atomowej podała do wiadomości...

Eisele ujęty

KAIR (PAP). — Podano oficjalnie do wiadomości, iż Eisele — SS-owski lekarz w Buchenwaldzie...

Ze sportu

Zakończony został wczoraj wyścig kolarski dookoła Austrii. W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył Durlacher (Austria)...

Ze
świata
nauki

PANORAMA

NIEDZIELNY DODATEK „DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO”

Łódź, 13 lipca 1958 r.

Nr 27 (241)

O POWSTANIU ŻYCIA NA ZIEMI

NAJNOWSZE DONIESIENIA

Akademik A. N. Terenin do wiodł eksperymentalnie, że działanie mocznych, krótkich promieni ultrafioletowych na gazy pierwotnej atmosfery ziemskiej sprzyjało tworzeniu się złożonych związków organicznych typu aldehydów i aminokwasów. Podobne dane uzyskał T. E. Pawłowska i A. G. Pasynskij, którzy stwierdzili możliwość powstawania aminokwasów pod wpływem nasświetlania promieniami ultrafioletowymi roztworu, zawierającego mieszaninę formaldehydu i chlorku lub azotanu amonu. Interesujące jest doniesienie prof. I. J. Elpina o doświadczeniach, w których otrzymano związki organiczne pod wpływem ultrafioletów.

Młody chemik amerykański Stanley Muller postanowił sprawdzić doświadczalnie słuszność hipotezy Oparina, zgodną z którą atmosfera Ziemi, we wczesnym okresie jej rozwoju, zawierała metan, amoniak, wodę i wodor. W pracach swych przyjął on następujące warunki, mające odpowiadać sytuacji, jaka panowała w tym czasie na naszej planecie: atmosfera ma charakter redukcyjny (nie zawiera tlenu), ocean pokrywa znaczną część powierzchni Ziemi, temperatura utrzymuje się poniżej 100° C. Jako źródła energii dla tworzenia się pochodnych związków energetycznych służy promienie ultrafioletowe, wyładowania elektryczne i wy-

Czytelnicy „Panoramy” mieli już sposobność zapoznać się, na naszych łamach, z podstawowymi elementami teorii prof. Oparina, dotyczącej powstania życia na Ziemi. Teoria ta zyskuje w świecie naukowym coraz większy rozgłos, czego dowodem są próby szeregu badaczy, zmierzających do eksperymentalnego potwierdzenia poszczególnych ogniw teorii.

Poniżej zamieszczamy kilka relacji o pracach w tej dziedzinie zarówno naukowców radzieckich, jak i zachodnich.

sokie temperatury w ograniczonych strefach kory ziemskiej, np. wulkanach.

Przepuszczając wyładowania elektryczne przez mieszaninę metanu, azotu, wodoru i wody, Muller otrzymał związki organiczne, uczestniczące bezpośrednio w budowie ciał białkowych — aminokwasów, oksykwasy oraz kwasy alifatyczne.

Współczesna chemia białek utwierdza nas w przekonaniu, że w oddalonej epoce, na naszej planecie mogły lub powinny być tworzyć się substancje białkopodobne. Rzecz jasna, owe „pierwotne białka” nie mogły być całkowicie identyczne ze współczesnymi, lecz tylko w pewnym stopniu analogiczne. Te „pierwotne białka”, podobnie jak współczesne, składały się z gigantycznych molekuł i odznaczały się zupełnie wyjątkowymi właściwościami chemicznymi. To właśnie zdecydowało, że ciała białkowe zajęły wyjątkowe miejsce w dalszym rozwoju materii organicznej.

W 1955 roku biochemik japoński prof. Akabori wypropozował hipotezę, że pierwotne białka niekoniecznie musiały powstać z już gotowych aminokwasów. Akabori i jego współpracownicy dowiedli eksperymentalnie, że „przedbiałka” mogą się tworzyć z takich związków jak formaldehyd, amoniak i cyjanowodór, które początkowo polimeryzują na powierzchni glinki-kaolinitu, a następnie, w wyniku hydroлізу, dają substancję białkopodobną — poliglicynę.

Według Akabori, następnie, droga stopniowego wprowadzania łańcuchów bocznych do cząsteczek, zachodziła ewolucja chemiczna molekuł białkowych od poliglicyny do bardziej złożonych białek.

Współczesna biochemia uczy, że niezbędny udział w procesach życiowych biorą pewne specyficzne katalizatory o charakterze białkowym, zwane fermentami. Praktycznie biorąc, wszystkie przekształcenia chemiczne zachodzące w organizmach (przemiana materii), mogą się odbywać tylko pod działaniem fermentów.

W ten sposób problem powstania fermentów wespół z problemem przejścia od zwykłej katalizy, charakterystycznej dla okresu, poprzedzającego pojawienie się życia na Ziemi — do katalizy specyficznej, stanowi nader ważne zagadnienie przy badaniu dróg, które prowadziły do powstania życia na naszej planecie.

We współczesnej literaturze biologicznej i biochemicznej czyta się wiele o roli kwasów nukleinowych w procesie biosyntezy białka. Stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że obecność tych kwasów jest niezbędna dla syntezy białek. Sama ich rola jest jednak przedmiotem licznych jeszcze i dotąd nie rozstrzygniętych sporów.

Wspomnijmy na zakończenie tych kilku luźnych relacji o wnioskach, jakie wysnuwa ze

swych prac prof. A. N. Biełozierski. Twierdzi on, że kwas rybonukleinowy, związany z bardziej ogólnymi przejawami działalności życiowej, powstał w stosunkowo wczesnym okresie, zaś kwas dezoaktyrybonukleinowy związany z bardziej wąskimi funkcjami, pojawił się w znacznie późniejszym okresie rozwoju organizmu.

W laboratoriach całego świata trwają niestrudzone prace nad tymi problemami i każdy rok przynosi nowe fakty, rzucające dodatkowe światło na pasjonującą zagadkę pojawienia się życia na Ziemi.

Erich Maria Remarque, jeden z najsławniejszych pisarzy niemieckich, zgodził się zagrać rolę w filmie narysowanym według jego powieści „Czas życia i czas śmierci”. W tym celu Remarque, który swoją ojczyznę opuścił w ucieczce przed prześladowaniem hitlerowskim, musiał po raz pierwszy przyjechać do Niemiec.

Gdy u nas płyną strumienie deszczu... Słońce, które niesie nieszczęście

W małym miasteczku Tupanatinga, położonym w północno-wschodniej Brazylii, tłum wynędzniałych ludzi ciągnie pochodem z kościoła św. Klary na okoliczne wzgórza. Na czele pochodu kroczy ksiądz. Ze ściągniętymi biodra i trwoga (wrazami, młodego tłum czeka. Ksiądz wzniósł ramiona ku niebu. Tłum zaczyna intonować: „Peco a Deus que de chuva para o hem da criatura” — „Błagamy Boga o deszcz, żeby się jego stworzoniom dobrze wiodło”.

Albowiem deszcz jest marnowaniem półtoramilionowej rzeszy ludzi, mieszkających w wyschniętych okolicach północno-wschodniej Brazylii. Deszcz, który rozstrzyga o losach ogromnej polaci kraju...

Przestrzeń ciągnąca się przez ponad 1 milion km kw. w stanach: Pernambuco, Rio Grande do Norte, Ceará, Alagoas, Piauí, Maranhão i Paraíba, objęta jest niszcząca, długotrwała susza. W pewnych okolicach od 11 miesięcy nie było ani kropli deszczu.

Te ogromne polacie Brazylii są od wieków przywykłe do katastrof klimatycznych. Od 1603 r. historia Brazylii zanotowała 34 okresy suszy, wśród których 8 przypada już na nasz wiek. Ostatni okres ciągnie się nieprzerwanie od 7 lat.

Setki tysięcy nieszczęsnych mieszkańców tych okolic tworzą tłum wędrujący w poszukiwaniu ratunku. Starymi cię żarówkami, na marnych wózkach zaprzęgniętych w wynędzniałe konie, wiozą swój mizerny dobytek przez płaszczyste drogi na południe, które ich przyciąga, jak ziemia obiecana. Na południu jest deszcz, są pastwiska.

Z przerażeniem widzą chłopi, jak ich pola i pastwiska coraz bardziej niszczą. Straceni są zbiory kawy, kartofli, ryżu, fasoli, cebuli i koniczy. Nie ma paszy dla bydła, trawa jest spalona przez słońce, małe rzeczutki i rzuczaje wyschły tak bardzo, iż nie można nawet napić w nich bydła. Gdzieniedzie leżą szkielety zwierząt. Tylko sepy z dnia na dzień stają się bardziej tłuste.

Ludzie zaspokajają głód ko rzeniami drzew. Wprawdzie są one gorzkie, jednakże można napić nimi pusty żołądek. W miasteczkach, do których napływają tłumnie chłopi, warunki życia zaczynają być równie straszne, jak na wsi. Masy zgłodniałych robotników rolnych zapelniają place i uliczki, przeszuwają każdą s'odole i każdy śmiech. „Jesteśmy głodni! Dajcie nam jeść!”

W niektórych miastach trzeba było uciec się do pomocy policji, aby obronić ubogich dobytek mieszkańców.

czasami, w okresie suszy, 20 proc. mieszkańców opuszcza strefę upalnej śmierci, gdzie normalna temperatura w ciągu lata wynosi przeciętnie około 40° Celsjusza. Ale niesłychana niedza, jaka przeżywa w czasie tej ucieczki, tęsknota za rodzimą ziemią i nadzieja, iż okres suszy jedynak przemienie, składają ich znowu do powrotu.

Obecnie prawie 400 tys. ludzi opuściło swe domostwa. Nawet w tzw. „dobrych latach” los ich nie jest godny pozazdroszczenia.

Teraz rolnicy nie mają żadnej pracy, a więc i żadnych zarobków. Z zacięniętymi pięściami spoglądają w niebo, którego błękitu nie zaciemnia żadna chmurka.

Rząd w Rio stara się zwalczyć suszę przez budowę zbiorników wody i kopanie studzien. Lecz wszystko to jest tylko kropla w oceanie ludzkich potrzeb. Opracowano program pomocy dla zatrudnienia 100 tys. ludzi — budowa autostrady, zakładanie kanałów irygacyjnych. Do okolic dotkniętych klęską suszy wysłano ekipy Czerwonego Krzyża.

Ogromne przestrzenie, straszliwy stan dróg utrudniają komunikację i opóźniają po-

moc. Brazylijczycy są zdania, że nie można radykalnie zaradzić złu. Pogodzili się z myślą, że północno-wschodnia część kraju jest i pozostaje pustynią. Projektowano nawet, aby przesiedlić wszystkich mieszkańców do bardziej urodzajnych części kraju.

Lecz na razie te wszystkie plany nie przyniosą ulgi nieszczęsnym mieszkańcom okolic dotkniętych suszą. Co sobotę mieszkańcy Tupanatinga i okolicznych wiosek wnoszą statua św. Sebastiana do domostwa jednej z bardziej znanych miejscowych rodzin. Mieszkańcy domu spędzają długie godziny na modłach. Co noc ludzie zbierają się w kościele, aby wspólnie wyruszyć na pola. Co noc rozlega się bolesna pieśń „Peco a Deus que de chuva para o hem da criatura”.

Na razie w Brazylii panuje susza...

Rembrandt za funta

Obrazek Rembrandta, wielkości karty pocztowej, został zakupiony w malej antykwarni przez pewnego mieszkańca Durbin (Afryka południowa). Dał za niego jednego funta. Obraz okazał się autoportretem wielkiego malarza i został przez ekspertów oceniony na jakąś astronomiczną sumę. Antykwaryusz uważał go za obiekt, pozbawiony wszelkiej wartości — „co może być warte takie małeństwo?”

DROBIAZGI

PRZYJACIEL ZWIERZĄT

W San Louis (USA) inspektor drogowy kazał rozładować ciężarówkę, gdyż wydała mu się obciążona ponad przepisaną wagę. Kiedy jednak zobaczył, że ładunkiem jej są dwie pantery, trzy lamparki, osiem psów i cztery lisy — zrezygnował z nałożenia mandatu karnego...

TO NIE REKORD...

W miejscowości Pal'n Springs (Kalifornia) policja zatrzymała kierowcę osobowego samochodu, który z niewykłą fantazją pedził ulicami miasta. Oskarżony o oljantstwo szofer odpowiedział z urazu, iż nie ma mo wy o tym, aby był pijany, gdyż wypił „zaledwie” trzydzieści kufli piwa...

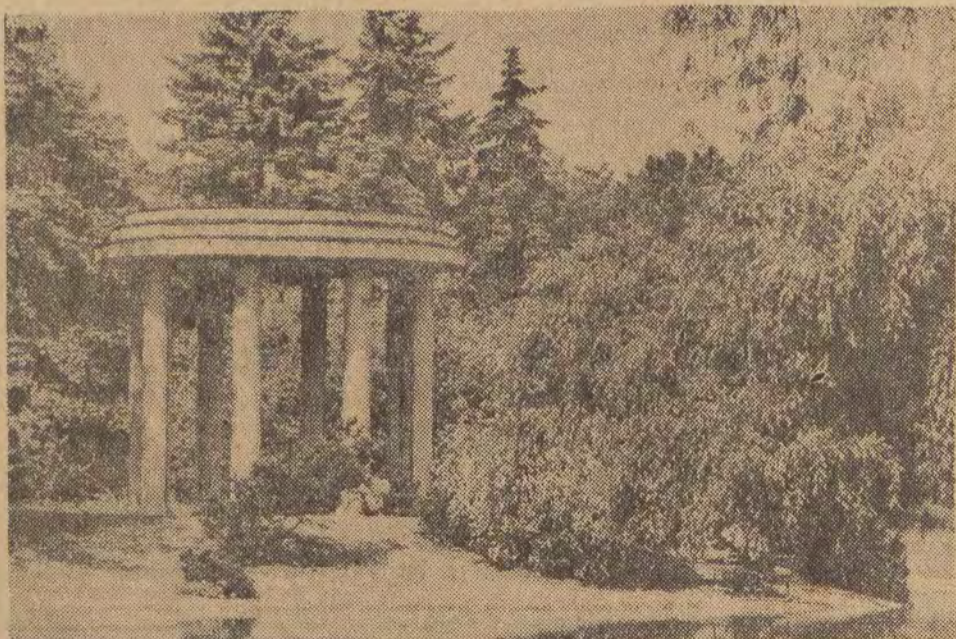
MLEKO NA 18 MIESIĘCY

W Wielkiej Brytanii, Instytut Badawczy Nabiału opracował nowy system sterylizacji mleka za pomocą ultradźwięków. Teoretycznie, sterylizacja taka powinna okazać się „wiecej na”. Udało się już uzyskać mleko, które będąc sterylizowane tą nową techniką, zachowało całkowitą świeżość przez 18 miesięcy...

OO KTO LUBI

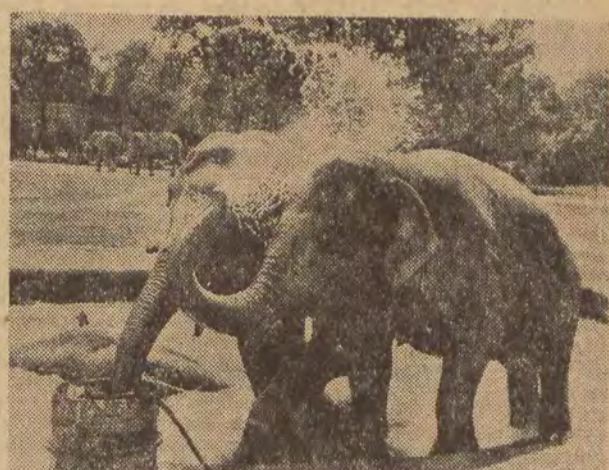
W Sydney (Australia) krytyk filmowy stwierdził, że australijski film o Nowej Gwinei „Droga do raju” idzie w Stanach Zjednoczonych pod tytułem „Droga do piekła”...

W Parku Poniatowskiego

Fot. G. Puclato

Kąpiel w dzień upalny...

Fot. — CAP

